

«Нұрай» мектепке дейінгі шағын-орталық» жеке мекемесі

Баяндама

Тақырыбы: «Бала дене бітімінің дұрыс қалыптасуында қимылды ойындардың атқаратын рөлі»

Орындаған: М.Альжанова

Шымкент 2022 ж.

«Бала дене бітімінің дұрыс қалыптасуында қимылды ойындардың атқаратын рөлі»

Ертезаманнан-ақ адам өзін қоршаған ортаның тылсым тіршілігін тануға әрекет жасаған. Ал айнала дүниені танып–білудің, белсенді іс–әрекеттің алғашқы түрі заттық іс–әрекет болып табылады. Нәресте заттық іс–әрекеттен бірте–бірте ойын әрекетіне ауысады. Барлық адам өзінің тұлға ретінде даму ерекшелігінде ойын іс–әрекетін бастан кешіреді. Сәбилік кезеңнен бастап бала өзін қоршаған ортаны, өмір сүріп отырған айналасындағы заттар мен құбылыстарды ойын арқылы түсініп ұғынады. Тек көру, сипап–сезу, байқап–тану арқылы емес, тікелей араласып, іс–әрекетке көшуін нақты қарым–қатынас барысында біледі. Осылайша ойын адамның өмір танымында шешуші мәнге ие болады. Баланың таным–түсінігі, іс–әрекеті ойыннан басталып, оның негізі болашақ өмірінде оқу, еңбек іс–әрекетімен жалғастырылады. Ойын – бала үшін оқу да, еңбек те. Ойын – айналадағы дүниені танудың тәсілі. Ойын балаларға өмірде кездескен қиыншылықтарды жеңу жолын үйретіп қана қоймай, ұйымдастырушылық қабілетін қалыптастырады. Ойын балалардың негізгі іс–әрекеті ретінде психологиялық, анатомиялық–физиологиялық, педагогикалық маңызы зор қызметтер атқарады. Ойын баланың даму құралы, таным–көзі, білімділік, тәрбиелік, дамытушылық мәнге ие бола отырып, адамның жеке тұлға ретінде қалыптасуына ықпал етеді. Ойын да әр

бір адам ойнап өседі, ойынды көп ойнаған адамның дүниетанымы кең, жаны таза, жүрегі нәзік, нағыз сезімтал тұлға болмақ. Кей бала ойында шынайы өмірді бейнелесе, кей бала ішкі сезімін білдіреді. Ойын екі түрлі уақыттық бағытты қамтиды: қазіргі және болашақ. Бір жағынан бала бірден осы мезетте қуанышқа бөленеді, екінші жағынан ойын әрқашан болашаққа бағытталған, өйткені ойын барысында тұлғаның келешек өміріне ықпал ететін сапалы қасиеттері мен іскерлік дағдылары қалыптасады. Бала ойын қызметіне талпынады, ойын олар үшін өмірдің мәні болып табылады. Кейбір психологиялық теориялар ойынның мәнін баланың артық әл-қуатын шығындап, жоғалтқысы келген талабымен түсіндіреді. Алайда, функционалдық тенденция концепциясының негізін салған Д. Узнадзе: «Ойын артық әл-қуатты сыртқа шығындаудың тәсілі емес, дамудың негізгі бас формасы, қызмет бағытының емін-еркін бұрқаған көрінісінің формасы болып табылады және әрекеттер ретінде олардың өз бағыты бойынша бір-бірінен айырмашылықтары бар, міне осылар баланы мазмұнды жағынан әр түрлі ойындар ойнауына мәжбүр етеді», — деген. Жетілгісі келіп тұрған күштердің қарбалас қимылына сәйкес келмейтін әрі оған ықпал етпейтін ойын мен ойыншық баланы тез жалықтырып жібереді. Осындай сәтте баланың өзіндік саналары, оның шындыққа, адамдарға қарым-қатынасы қалыптасады. Баланың ойын қызметін тоқтатып, оны интерфункционалдық күштердің қимылына қайшы келетін

басқадай нәрсемен шұғылдануға мәжбүр еткізу – бала талантын жеделдете дамытып, жан–жақты ашылуына тосқауыл жасау деген сөз. Ойын баланың психикасына сапалы өзгерістер туғызады. Балалардың ересектермен бірлесіп өмір сүруге ұмтылысы бірлескен еңбек негізінде қанағаттандырылмайтыны белгілі. Бұл қажеттілігін балалар ойын арқылы өздеріне ересектер рөлін алып, еңбектік өмірді ғана емес, сол сияқты әлеуметтік қарым–қатынасты да нақтылап көрсетеді. Д. Элькониннің атап өткеніндей, мұнда балалар өз ара сәйкес рөлдерді тасымалдаушылар (ересектерді өзара әлеуметтік қатынасын қайта жаңғыртады), әрі ойынға тікелей қатысушы болады. Баланың қоғамдағы осындай ерекше орны оның үлкендер өміріне араласуының айрықша түрі болып саналатын рөлдік ойынның пайда болуының негізіне айналады. Біраз уақыттан кейін рөлдік ойыннан ереже бойынша жүргізілетін ойынға ауысады. Біртіндеп ереже ойын әрекетінде бірінші орынға қойылып, алғашқы сюжеттік сипатқа ие болады, сосын ойында жеңіске жету бала үшін үлкен мәнге айналып, ойын еңбекке және оқу әрекетіне ұқсас бола бастайды.

Ойында ең алғаш баланың дүниеге әсер етуді қажетсінуі қалыптасады және көрінеді, ойынның негізі, жалпы мәні де осында. Ойынның мәнін анықтайтын бірінші ереже, ойын мотивтерінің әртүрлі бала үшін мәні зор

күйініштерге негізделетіндігі болса, екінші ереже, ойын әрекеті адам іс— әрекетіне тән көптеген мотивтерді жүзеге асыруы болады.

Ойынның бала өмірінде үлкен орын алатыны ертеден дәлелденген. Тіпті XVIII ғ. Руссо былай деп жазған: «Баланы жақсы тану және түсіну үшін оны ойын кезінде бақылау керек».

Балалармен жұмыс істеу ойынында ойын мен әсер ету арқылы баланы басқаруға немесе оны өзгертуге көп күш кетпейді. Ойын мен әсер етудің мақсаты — баланың өзін-өзі тануы мен өзін-өзі басқарудан тұрады. Ойын процесі баланың қоршаған ортаға бақылау жасауы ретінде қарастырылады.

«Нұрай» мектепке дейінгі шағын орталық

АШЫҚ ОҚУ-ҚЫЗМЕТІ

Тақырыбы: «Сандар мен пішіндер әлемі»
Жүргізген: М.Альжанова

Шымкент 2022 ж.

Ұйымдастырылған іс-әрекет: Математика негіздері

Тақырыбы: «Сандар мен пішіндер әлемі»

Мақсаты: Сандарды тура және кері санау. Балалардың тілін дамыту жұмыстарын жалғастыру, іс-әрекет дағдыларын меңгерту, ойлауға ауызша геометриялық пішіндер туралы ұғымдарын тиянақтап, түстерді ажыратуға, қарым-қатынас, көмек көрсету, сыйластықты қалыптастыру. Балаларды тапқырлыққа, іздемпаздыққа тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Суреттер, шар, геометриялық пішіндер (төрт бұрыш, үшбұрыш, тік төртбұрыш, дөңгелек) үлестірмелі материалдар.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
	Шаттық шеңбері: Жарайсындар, балалар, бүгінгі күніміз жақсы болсын, орнымызға отырайық. Бүгін бізде математика негіздерінен ашық оқу-іс-әрекеті.	Армысың, мейрімді Аспан-Ата, Армысың, шұғылалы Алтын-Күн. Армысың, балабақша, дос-жарандар. Қош келдіңіздер қонақтар.
	Қызықты сәт: «Білім ханшайымы» келеді. Білім ханшайымы: Сәлеметсіңдер ме балалар! Балалар мен білім ханшайымымын сендерді өте ақылды балалар деп естіп сендерге тапсырма алып келдім. Тәрбиеші: Қош келдің Білім ханшайымы. Біздің балалар ақылды және сіздің берген тапсырмаларыңызды орындайды. Сіз жайғасып балаларымыздың білімін тамашалап отырыңыз. Ендеше балалар Білім ханшайымы қандай тапсырма әкелді екен қарайық.	Сәлеметсіз бе!

	Неше жыл мезгілін бар. Қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінде неше ай бар? Апта күндерін атаймыз. Бүгін аптаның қай күні? Қазір тәуліктің қай мезгілі? Жарайсындар балалар енді бір ойын ойнайық. Ойын: «Шардың түсімен жыл мезгілін сәйкестендір» (сары, ақ, жасыл, қызыл) Балалар біздің келесі тапсырмаларымыз осы шарлардың ішінде екен оны орындау үшін шарларды жарып орындаймыз. 1-тапсырма «Қандай геометриялық пішіндерді білесіндер?» Тәрбиеші: Балалар 2-ші тапсырмада былай делініпті: Ақ қағаз бетінің ортасына сопақша, сол жақ бұрышының жоғарғысына үшбұрыш, төменгі бұрышына төртбұрышты орналастыр. Оң жағының жоғарғысына шаршыны, төменгі бұрышына шеңберді орналастыр. Дидактикалық ойын: «Қай пішінге ұқсайды» Сиқырлы қоржын. Қоржында геометриялық пішіндер: оларды көрмей ұстап сезіну арқылы қандай пішін екенін табу қажет. Бір сөзбен осыларды қалай атаймыз?	Күз, қыс, көктем, жаз Күз 3 ай бар қыркүйек, қазан, қараша Дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі Жұма Азан Балалар кезек-кезек шығып шарларды жыл мезгілдеріне сай жапсырады. Пішіндерді атайды Балалар орындайды. Балалар суреттерді қай пішінге ұқсайды тауып салады. Қоржынға қол сағып саусақтарымен сезіну арқылы қандай пішін екенін тауып атап көрсетеді. Геометриялық пішіндер.
--	---	---

Сергіту сәті: Балаларға жәшіктен әр түрлі геометриялық пішіндерді таңдап алу ұсынылады, балалар әуенге қосылып билейді де, әуен тоқтағанда қолдарындағы геометриялық пішін бойынша үшбұрыш, төртбұрыш, шеңбер жасап тұрады. Балалар келесі шарды жарып тапсырма аламыз.

2-тапсырма

Сандарға арнап тақпақ айту.

Балалар билеп, әуен тоқтаған кезде геометриялық пішіндерді жасайды.

Адия: Жіңішке жалғыз таяқша-

Бір саны ол айрықша.

Бейбарыс: Екі саны байыпты,

Аққуға ұқсап қалыпты.

Ұзын мойын,

күйрықты,

Қазды да қатар қойыпты.

Дамир: Екіліктен кейін қарандар,

Үш саны шықты,

жарандар

Үшінші орын тұрағы,

Үш ілмекті қосып тұрады.

Аяна: Сүйір шынтақ шығарып,

Төрт тұр алға үшті алып.

Әлім: Бес дегенің бес саусақ.

Ретімен біз санасақ.

Үстіндегі киімді,

Бес сыммен тоқыр байқасақ.

Бес алсаң егер сабақтан,

	1-ден 5-ке дейін тура және кері санау. Сандардың көршілерін атау. Дидактикалық ойын: «Жоғалған сан» табу Келесі шарды жарамыз. 3-тапсырам. Қарама-қарсы сөздірді атау. Тәрбиеші көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтын сөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Үлкен- Кең- Ұзын- Биік- Қалың- Сол жақ- Жоғары- Аз- Алыс- Жуан- 4-тапсырма Логикалық есептер Дүкеннен анам дөңгелек 2 допты алып келді, оның біреуін ініме бердім. Менде неше доп қалды? Қоянда неше құлақ бар? (қоянның суретін көрсету) Қолда қанша саусақ бар? (саусақтардың суретін көрсету) Ағашта 5 құс отыр, оның 2-уі ұшып кетті, ағашта қанша құс қалды? Себетте 2 алма, табақта 3 алма қосқанда барлығы болады неше алма? Ойын:	Қуанар сенің ата-анан. Санайды Сандардың көршілерін атап шығады. Табады -кіші -тар -қысқа -аласа -жұқа -оң жақ -төмен -көп -жақын -жіңішке 1 қалды 2 құлағы бар Оң қолда 5 саусақ, сол қолда 5 саусақ 3 құс қалды 5 алма
--	--	---

	Білім ханшайымы: Жарайсындар, балалар недеген ақылды едіңдер, рақмет сендерге мен енді қайтайын. Сау болындар балалар	Сау болыңыз
Жетекші - жөндеуші	Балалар, бүгін қандай тапсырмаларды орындадық, қане, есімізге түсірейік. Біз енді пішіндерді білеміз. Атап шығайық. Сандарды тура және кері санайық.	Дөңгелек, үшбұрыш, Тік төртбұрыш, сопақша, шаршы

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Сандарды тура және кері санай алады. Кеңістікті бағдарлай алады.

Игереді: Қарама-қарсы сөздерді айтуды.

Менгереді: Пішіндер мен сандар туралы түсінікті.

«Нұрай» мектепке дейінгі шағын-орталық» жеке мекемесі

АШЫҚ ОҚУ ҚЫЗМЕТІ

«Қарлығаш» мектеп алды даярлық тобы
Тақырыбы: «Табиғат біздің досымыз»
Жүргізген: А.Оңжігітова

Шымкент 2022 ж.

Білім беру саласы: Таны

Оқу-іс әрекеті: Қоршаған ортамен таныстыру

Тақырыбы: «Табиғат біздің досымыз»

Әдіс-тәсілдері: ТРИЗ әдісі, әңгіме, түсіндіру, көрсету, сұрақ-жауаптар, тәжірибе жасау.

Көрнекі құралдар: Тақырып бойынша суреттер, видео дауыс, дидактикалық ойын құралдары, тәжірибе жасайтын заттар, глобус.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиеші қызметі	Балалар қызметі
Ұйымдастырушы қозғаушы қызмет түрі	Балалар көңіл күйлерін қалай? Олай болса балалар біз бір-біріміздің қолдарымыздан ұстап, бір-бірімізге қуанышымызды жеткізейік. Біз қандаймыз, қандаймыз. Шұғылалы таңдаймыз Күлімдеген күндейміз Ренжуді білмейміз. Қуанамын мен де. Қуанасың сен де. Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге. Жарайсыңдар балалар! Енді бәріміз күнге қарайықшы. Күн бізге не береді? Ал балалар қазір қай мезгіл? Күз мезгілінің үш айын атайықшы. Күз мезгілінде табиғатта қандай ерекшеліктер болады? Жарайсыңдар балалар!	Тамаша! Балалар тәрбиешінің көмегімен өлең жолдарын қайталайды. Сәуле, жарық, жылу береді. Күз Қыркүйек, қазан, қараша Күн суытады, жапырақтар сарғайып жерге түседі, құстар жылы жаққа кетеді.
Ұйымдастырушы-ізденушілік	Балалар сендер отырмас бұрын мен сендерге жұмбақ жасырамын, мұқият тыңдаңдар. Бір жерінде ыстық	

	Бір жерінде суық, Бір жерінде күн Бір жерінде түн Керемет алып неткен -Ия дұрыс айтасындар, міне мынау жер шары, пішіні қандай? Балалар біз казір сендермен «Жер шары» ойынын ойнаймыз. Ойын шарты бойынша мен қолымдағы допты бір балаға лақтырып, «жер шары» деп айтамын қағып алған бала жер шарында кімдер? Нелер? мекендейтінін шапшаң айтып допты кері лақтырады. Мыс: тәрбиеші «Жер шары» десе бала «адам» деп жылдам жауап беруі тиіс. Жарайсындар балалар! Адам, құстар, жануарлар, жәндіктер, аңдар, ағаштар, гүлдер, таулар, сулар. Бұның барлығын бір сөзбен айтканда не деп атаймыз. Дұрыс айтасындар! Біз бүгін сендермен осы табиғат ұғымымен тереңірек танысамыз. Ғажайып сәт: Экраннан хатты оқу. Табиғат аясындағы ақ қайың ағашынан келіп тұр екен. Хат Сәлеметсіз бе, құрметті балалар! Мен ақ қайыңмын. Мен сендерге жазда жандарыңа сая болатын едім. Қазіргі кезде менің қалым нашарлап бара жатыр. Маған адамдар көңіл бөліп қарамайды. Менін бұтақтарым сынып, сусыз қурап бара жатырмын. Мен сендерден сұрайтыным маған көмек	Жер шары. Дөңгелек. Балалар ойынды ойнайды. Табиғат. Балалар хатты мұқият тыңдайық.
--	--	--

	беріндерші. Сәлеммен ақ қайың -Балалар сендер, мейірімді де ақылды, сүйкімді балаларсыңдар, ақ қайыңға көмектесеміз бе? Олай болса балалар бізде мына жерде тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындай отырып ақ қайыңға көмектесеміз. Балалар ең алдымен сендер маған мына сұраққа жауап беріндерші. Табиғат аясында жүргенде қандай ережелерді білесіңдер? Жарайсыңдар балалар! Тыныштық сәті: Табиғат құбылысының дыбыстарын тыңдау. Балалар не естідіндер? Балалар табиғатты екіге бөлеміз. Ол қандай? Дұрыс айтасындар. Бірақ осы өлі табиғат пен тірі табиғат бір- бірімен тығыз байланысты. Ал, енді, сендер осы тірі мен өлі табиғатты ажыратып бөліп беріндер. Проблемалық сұрақтар.	Иә. Әрине, көмектесеміз. Табиғатты ластамай тазалықты сақтау керек. Табиғат аясында шулауға, айғайлауға болмайды. Ағаштарды, гүлдерді сындыруға, жұлуға болмайды. Құстарға, жануарларға, жәндіктерге тиіспеу керек, қоқыс тастамау керек. Желдің, жаңбырдың, құстардың, жануарлардың, найзағайдың. Өлі және тірі табиғат. Тірі табиғат: ағаш, шөп, гүл, адамдар, аңдар, құстар жатады. Олар өседі, көбейеді, денесінде жан бар. Өлі табиғат: су, тас, құм, ауа, тау жатады, жаны жоқ.
--	--	---

	-Табиғаттағы кейбір заттар (мысалы: күн, жаңбыр, су, топырақ, т.б.) жоқ болып кетсе не болар еді? -Қандай қорытынды жасар едіңдер? «Адам бәрін табиғаттан үйренеді» деген сөйлемді дәлелдеп көрейік. Дидактикалық ойын. -Біздің үйіміз түнде қалай жарық болып тұрады? -Шамды немен салыстыруға болады? -Күн жарық қана бермейді, жылу да береді. Ал үйді қыста қалай жылытамыз? -Табиғатта жаңбыр жауады, ал үйде ше? -Табиғатта жел соғады, ал үйде ше? -Үйде еден бар, ал табиғатта ше? -Үйде еденге кілем, төсеніштер төсейміз. -Табиғатта қар жауады, мұз катады, ал үйде ше? -Ұшақты неге қарап жасады? -Тікұшақты неге қарап жасады? -Суасты кемесін ше? Жарайсындар балалар! Сұрақтардың барлығына дұрыс жауап бердіңдер. Бұл тапсырманы да дұрыс орындап ақ қайыңға көмектесе білдік. Төртінші тапсырма бойынша бізде дидактикалық ойындар екен. Үш- төрт баладан	Балалар өз ойларын айтады. Не үшін қажет екенін айтады. -Адам табиғатсыз өмір сүре алмайды. -Шам жарық береді. -Күнмен. -Пешпен, жылытқыш құралдармен. -Краннан, душтан су ағады. -Желдеткіштен жел соғады. -Жер бар. -Табиғатта жер бетін өсімдіктер жауып жатыр. -Мұздатқышта, тоңазытқышта мұз бар. -Құстарға. -Инелікке. -Китке.
--	--	---

шығып, тапсырмаларды орындаймыз. Алдымен бір сергіп демалып алайық.

Сергіту сәті:

1. Таң атты(керіледі отырған күйде)
2. Жарқырап күн шықты(қолдарын ашады)
3. Самал жел соқты(қолдары тербеледі)
4. Ағаштағы жапырақтар айналып жерге түсті.
5. Жәйлеп жаңбыр жауа бастады.
6. Жаңбыр күшейді.
7. Жаңбыр тоқтады.
8. Жарқырап күн шықты.

Тапсырмалар:

- Жемістер мен көкөністерді бөлу.
- Жыл мезгілдерінің суреттерін бөлу.
- Үй және жабайы жануарларды бөлу.
- Құстарды(дала, үй) бөлу.

Балалар бесінші тапсырма бойынша біз табиғат туралы мақал- мәтелдер айта отырып, су астындағы балықтарды көбейтеміз және саусак ойынын ойнаймыз.

Балалар мына суретте не көріп тұрсындар?

Мұнда балықтар бар ма? Олай болса біз осы теңіздің балықтарын көбейтеміз ол үшін біз табиғат туралы мақал-мәтелдер айтуымыз керек.

Әр бала мақал айтқан сайын теңіз астына балық жапсырып отырады.

Саусак ойынын ойнаймыз.

Балалар қимыл-қозғалыстар арқылы сергіту жаттығуын орындайды.

Балалар тапсырмаларды орындайды.

Теңіздің, судың астын.
-Жоқ.

Мақал- мәтелдер:

1.Сәуір болса күн күркірер.

Күн күркіресе, көк дүркірер.

2.Жел дауылды шақырады.

Бұлт жауынды шақырады.

		3.Тау бұлағымен сәнді, Көл құрағымен сәнді. 4.Су бар жерде, өмір бар. 5.Тамшы тама берсе дария болады. 6.Өзен көркі тал, Ел көркі мал. 7.Диханшы жерін мақтайды, Балықшы көлін мақтайды. 8.Сулы жер құраксыз болмас, Таулы жер бұлақсыз болмас. 9.Су табиғаттың ажары 10.Тау мен тасты су бұзар, Ел арасын қу бұзар. 11.Ағаш тамырымен мықты, Адам дос- жорамен мықты. 12.Сәуір болмай, тәуір болмас. 13.Табиғат жер байлығы, Батырлар ел байлығы. 14.Адамның табиғатсыз күні жоқ, Табиғаттың оны айтар тілі жоқ.
	Бұл тапсырма бойынша біз тәжірибе жинаймыз. 1.Қолдың ұсақ- ірі моторикасы. 2.Тәжірибе сабақ, ағаштың сарғайуы. 3.Аспаздық өнер, қысқа дайындық.	Балалар тәжірибе жасайды.
Жетекші- жөндеуші	Жарайсындар балалар! Біз барлық тапсырмаларды орындай отырып ақ қайыңға	

	көмектесіп, оның алтын түстес жапырақтарын өзіне қайтардық. Балалар біз бүгінгі іс-әрекетімізді өзіміздің табиғатқа деген сүйіспеншілігіміз бен қамқорлығымызды көрсететін әнмен аяқтайық. Ән	Балалар өздерінің әні арқылы табиғатқа деген сүйіспеншілігін көрсетеді.
--	--	--

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Өлі және тірі табиғатты және жердің барлық тіршілік иесінің ортақ үйі екенін.

Үйренеді: Табиғатты аялауға, қамқорлықпен қарауға.

«Нұрай» мектепке дейінгі шағын орталық

АШЫҚ ОҚУ-ҚЫЗМЕТІ

Тақырыбы: «Шуақты көктем»
Жүргізген: Ж.Б.Сүлейменова

Шымкент 2021 ж.

Білім беру саласы: Таным

Ұйымдастырылған оқу қызметінің түрі: Жаратылыстану

Тақырыбы: «Шуақты көктем»

Мақсаты: Көктем мезгілін сипаттау, балаларды табиғат тамашаларымен таныстыру. Табиғат ерекшеліктері мен өзгерістерін бақылау арқылы тілдерін дамыту, табиғатты аялауға, табиғаттың әсемдігін, сұлулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Көктем мезгілі туралы суреттер, құстардың суреттері, жақсы және жаман іс әрекеттердің суреттері, араны құрастыру, тал (жапырақтар, гүлдер, құстар, шөптер, төлдер) муляждары.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиеші қызметі	Балалар қызметі
Ұйымдастырушы қозғаушы қызмет түрі	Балалар, қараңдаршы жарқырап күн шығып тұр, бізге шуағын шашып тұр. Қандай шуақты ерекше күн! Және де бізге қонақтар келіп отыр екен, орнымыздан тұрып амандасып алайық. Шаттық шеңбері: Арайлап таң атты, Күн сәулесін таратты. Жарқырайды қаламыз, Жарқырайды даламыз, Қайырлы таң қонақтар!	Балалар шеңбер жасап тұрады, тақпа айтады.
Ұйымдастырушы- ізденушілік	Бүгін бізде ашық оқу-қызметі. «Шуақты көктем» атты тақырыпта. Мен қазір сендерге жұмбақ жасырамын. Жұмбақ: Қар еріп, су көбейіп, сай салаға ағады! Ағаш басы бүршік шашып, Гүл бәйшешек толады. Ал, балалар айтыңдаршы Бұл қай кезде болады?	Көктем мезгілі

Көктем мезгілінде қандай өзгерістер болады?

Дұрыс айтасындар, жаңа өздерін айтып өткендей күн жылынғанда құстар ұшып келеді дедіндер, мына суреттерге қарап құстарды атап беріндерші.

Ал, енді мына суретке назар аударамыз. Мына сурет көктем мезгіліндегі ең алғашқы егістіктегі жұмыстар көрсетілген. Осы суреттерге қарап қысқаша әңгімелеп беріндерші.

Осы еңбектердің барлығы қай жыл мезгілінде жасалады?

Көктем мезгілінің айларын атаңдар.
Наурыз айында қандай мерекелер бар?

(Музыка әуенімен) Көктем аруы кіреді.

Көктем: Сәлеметсіңдер ме қонақтар, балалар! Көктем мезгілінің алғашқы айы Наурыз айы құтты болсын! Балалар мен туралы не білесіңдер?

Күн жылынады, қар еріп, жылғалардан су ағады, құстар ұшып келеді, жеміс ағаштары гүлдейді, жер беті көгереді.

Тоқылдақ, сауысқан, қарлығаш, тырна, көкек, үйрек.

Тракторшы жер жыртып жатыр. Екінші дән сеуіп жатыр. Балалар көшет отырғызып су құйып тұр.

Көктемде

Наурыз, сәуір, мамыр

8-наурыз Аналар мерекесі

22-наурыз Ұлыстың ұлы күні

Көктем, көктем,
көктемде,
Құстар келіп жеткенде.
Қуанып бір қаламыз,
Әнмен қарсы аламыз.
Көктем қандай көңілді?

Рахмет балалар, көктем мезгілі туралы көп біледі екенсіңдер. Жарайсыңдар! Балалар жұмбақ жасырсам шешесіңдер ме? 1.Таумен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады Ол не? 2.Қыста киімін тастайды, Көктемде киіне бастайды Ол не? 3.Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді Ол не? Тәрбиеші: Біздің балалар аздап шаршаған сияқты, қане орнымыздан тұрып бір сергіп алайық. Сергіту сәті: Күн болып жанамыз, Су болып ағамыз. Терең-терең демалып, Жүгіріп-жүгіріп аламыз. Көктем: Балалар жер беті көкке оранып, ағаштардың барлығы бүршік атып, гүлдеп жатқанда, мына бір ағаш мүлдем бүршік атпай, гүлдемей қалыпты. Осы ағашқа көмектескілерің келе ме? Ұжымдық жұмыс: «Ағашты киіндіру» Ортаға ағаш қойылады. Ағашта нелер пайда болады? Жапырақтан соң нелер пайда болады? Нелер ұшып келеді?	Күміс жаңбыр төгілді. Мөлдір аспан ашылып, Күн пердесі сөгілді. Ия, шешеміз. Күн Ағаш Су Қимыл-қозғалыспен көрсетеді. Ия, көмектескіміз келеді, Жапырақтар пайда болады (3-4 бала жапырақтарды қыстырады. Гүлдері пайда болады (2-3 бала гүлдерін қыстырады) Құстар ұшып келеді .
--	---

	Рахмет балалар, көктем мезгілі туралы көп біледі екенсіңдер. Жарайсыңдар! Балалар жұмбақ жасырсам шешесіңдер ме? 1.Таумен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады Ол не? 2.Қыста киімін тастайды, Көктемде киіне бастайды Ол не? 3.Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді Ол не? Тәрбиеші: Біздің балалар аздап шаршаған сияқты, қане орнымыздан тұрып бір сергіп алайық. Сергіту сәті: Күн болып жанамыз, Су болып ағамыз. Терең-терең демалып, Жүгіріп-жүгіріп аламыз. Көктем: Балалар жер беті көкке оранып, ағаштардың барлығы бүршік атып, гүлдеп жатқанда, мына бір ағаш мүлдем бүршік атпай, гүлдемей қалыпты. Осы ағашқа көмектескілерің келе ме? Ұжымдық жұмыс: «Ағашты киіндіру» Ортаға ағаш қойылады. Ағашта нелер пайда болады? Жапырақтан соң нелер пайда болады? Нелер ұшып келеді?	Күміс жаңбыр төгілді. Мөлдір аспан ашылып, Күн пердесі сөгілді. Ия, шешеміз. Күн Ағаш Су Қимыл-қозғалыспен көрсетеді. Ия, көмектескіміз келеді, Жапырақтар пайда болады (3-4 бала жапырақтарды қыстырады. Гүлдері пайда болады (2-3 бала гүлдерін қыстырады) Құстар ұшып келеді .
--	--	---

	Құстар қайда қонады? Көк шөп қайда өседі? Төлдер қайда ойнақтайды? Бұның бәрі қай мезгілде болады? Тәрбиеші: Жарайсындар балалар! Ал енді бәріміз бірге көктемге арнап ән айтып берейік. Ән: «Көктем келді» Тәрбиеші: Ал, енді бәріміз бірге ойын ойнаймыз ба? Ойын: «Жақсы мен жаман» Максаты: Сурет көрсету арқылы жақсы немесе жаман іс әрекет екенін айту. 1.Көшет отырғызу 2.Ағашты сындыру 3.Құстарға жем шашу 4.Құстың ұясын бұзу 5.Ағашқа су құю 6.Гүлдерді жұлу 7.Құстарға ұя жасау Ой, жарайсындар, балалар. Енді аналарымызға арналған тақпақтарымыз айтып берейік.	Ағаштың бұтағына қонақтайды (2 бала құстарды отырғызады) Жерде (2 бала әкеліп қояды) Көк шөп үстінде (төлдерді орналастырады) Көктемде Ия Жақсы Жаман Жақсы Жаман Жақсы Жаман Жақсы
Жетекші- жөндеуші		Төреғали: Аялы алақан, Әлпештеп өсірген Аяулы жан анам Қатемді кешірген Томирис: Ана біздің күніміз Ана біздің гүліміз Бізді ана қуантып Ұзақ өмір сүріңіз Нұрсезім: Анам кетсе жұмысқа Анашымды сағынам.

Құлағына сыбырлап
Анама арнап ән салам.

Райан:

Ана пана,
Ана дана.
Өмірді әкелетін,
Ана ғана!!!

Дана:

Біз доспыз гүлдермен,
Текке оны жұлмаймыз
Той күні бір-бірден
Аналарға сыйлаймыз.

Айзере:

Баланың да тірегі
Дананың да тілегі
Ауырмасын ешқашан
Анамыздың жүрегі

Айым:

Жанымызды жайнатқан
Өзіңіз ғой аналар
Зор денсаулық, мол
бақыт
Тілейміз біз балалар.

Б.Муслим:

Ақ анашым, аппағым,
Өзің жайлы тақпағым
Өзің жайлы әнім де,
Арнадым саған бәрін де

Аружан:

Қызықтап әр сөзімді
Жүрегінде сақтаған,
Сабырлы да төзімді
Анашыммен мақтанам

Айлин:

Бізді өсірген анажан.
Еңбегіде зор екен.
Құтты болсын анажан!
Құтты болсын мерекең!

Ғаламнұр:

Әр сөзімді жаттаған,
Ғаламнұр
Жүрегімде сақтаған.

		Анашым деп мақтанам, Айналайын ақ анам. Бекнұр: Мен айтамын тақпақ, Анамды мақтап. Айша: Менің анам әдемі, Менің анам әппақ. П.Мусик: Ақ қабақты анашым, Күн сәулелі анашым.
	Жарайсыңдар, балалар ал енді және бір ойын ойнайық Ойын: «Аралар» Мақсаты: Араның бөлшектерін құрастыру. Келесі ойынымыз Ойын: «Смайлик» Мақсаты: Әр түрлі смайлик бет бейнелері балаларға таратылады. Ал, балалар өз қолдарындағы смайлик бет бейнесін қайталауы керек. Тәрбиеші: Балалар қолдарындағы смайликтерде әр түрлі көңіл күйлер бейнеленген. Мысалы: көңілді, мұңлы, ашулы, қуанышты сәттері. Бірақ біздің әр күніміз тек қуанышқа толы болсын. Олай болса аналарымызға арнап әнімізді орындап жақсы көңіл күймен оқу қызметімізді аяқтайық. Ән: «Ай дидаарлы анашым»	Топқа бөлініп құрастырады Қайталап көрсетеді.

Күтілетін нәтижелер:

Біледі: Көктем мезгілінің ерекшеліктерін. Құстардың аттарын. Жұмбақтар шешуді.

Игереді: Көктем мезгілінде кімдер қандай еңбек жасайтынын

Меңгереді: Ойындар арқылы көптеген іс-әрекеттерді, жауап беруді.

«Нұрай» мектепке дейінгі шағын орталық

Ата- аналарға кеңес

Тақырыбы: «Өрт қауіпсіздігін алдын алу»

«Ботақан» ересек тобы

«Өрт қауіпсіздігін алдын алу»

«Балалардың тентектігі себебінен тұрмыстағы өрттердің алдын алу».

Балалардың отпен ойнауы жиі өрттің себебі болады.

Тәжірибе көрсеткендей, мұндай өрттер балалардың абай болу дағдыларына байланысты жиі кездеседі.

Отпен жұмыс істеу, олардың мінез-кұлқын ересектер тарапынан жеткіліксіз бақылау, ал бірқатар ата-аналардың балаларының бос уақытын ұйымдастыра алмау жағдайлары.

Үш жастан жеті жасқа дейінгі балалар өз ойындарында ересектердің әрекеттерін жиі қайталайды, олардың жұмысына еліктейді. Тәуелсіздікке деген ұмтылыс әсіресе, балалар жалғыз қалған кезде көрінеді. Осындай келеңсіз жайттардан аулақ болу үшін балаларға келесі ережелерді жеткізіңіздер:

- Пәтердегі өрт қауіпсіздігі.

-Үйде сіріңкелер мен шамдармен ойнамаңыз.

-Іске қосылған электр құралдарын, әсіресе үтіктерді, жылытқыштарды, теледидарды, шамдарды және т.б. қараусыз қалдырмаңыз. Үйден шыққан кезде оларды өшіруді ұмытпаңыз.

-Газ плитасын өшіруді ұмытпаңыз. Егер сіз газдың иісін сезсеңіз, сіріңке жағып, жарықты қоспаңыз. Пәтерді шұғыл түрде желдетіңіз.

-Ешқандай жағдайда үйде ересектерсіз отшашулар, шамдар немесе бенгал шамдарын жағуға болмайды. Балаңыздың өмірі сізге және тек сізге байланысты!

«Нұрай » мектепке дейінгі шағын орталық

Ата – аналарға арналған кеңес

Тақырыбы: « Бағдаршам»

Бағдаршам

Балалардың көшеде жүру ережелерін меңгеру дағдысын қалыптастыру және оны іс- жүзінде пайдалана білуін жетілдіру.

Жолда жүру адам өмірінің қауіпсіздігінің алдын алу. Бағдаршам туралы жол ереженің маңызды екенін ұғындыру. Балалардың өмірін сақтау үшін жол қауіпсіздігінің ережелерін орындауды дамыту.

Балалардың жолда жүру қауіпсіздігінің алдын алу

- Бағдаршамның жануын қадағалау*
- Бағдаршам қызыл жанғанда тоқтау*
- Бағдаршам сары жанғанда дайындалу*
- Бағдаршам жасыл жанғанда жүру керектігін ұғындыру.*

«Нұрай » мектепке дейінгі шағын орталық

Ата-аналарға кеңес

Тақырыбы: « Көшедегі қауіпсіздік »

«Ботақан » ересек тобы

« Көшедегі қауіпсіздік »

Жылдан жылға автомобильдер ағыны артып келеді, сонымен бірге жол-көлік оқиғаларының саны өсуде. Жыл сайын жолдарда ондаған бала қайтыс болады, мыңнан астамы ауыр жарақат алады.

Сондықтан балалардың жолдардағы қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесі өте маңызды және әр түрлі. Автомобиль көлігі қозғалысының қарқындылығының өсуі жағдайында жолдардағы балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету проблемасы ерекше .

Балаларға күнделікті жолдардағы тәртіп ережелері бойынша нұсқау беру қажет!

Балалардың жол-көлік жарақаттануының алдын алу жөніндегі жұмыста тек балабақшамен ғана шектелуге болмайды ата аналарда өз үлестерін қосу.

Көшеде балалардың түрлі қауіпсіздік ережелерімен жиі ескертіп отыру керек

- Жолға шыққанда жол ережелерін сақтап жүр
- Бағдаршамның жанғанын күту
- Жаяу жүргіншілер жолымен жүру
- Балаларды жеке үлкендердің қарауынсыз жібермеу

Жоғарыда аталған ережелерді ескере отырып балалардың көшеде жүргенде қауіпсіздік шараларын ескертуіміз керек.

**«Нұрай» мектепке дейінгі шағын-
орталық» жеке мекемесі**

**Ата-аналарға
арналған жаднама**

«Қарлығаш тобы»

Мектеп алды даярлық тобы

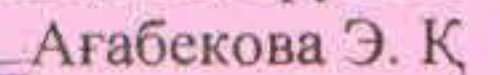
Құрметті ата-аналар!

Балалардың қауіпсіздігін сақтау үшін «Жоқ» деген іс-әрекетке үйретіңіз:

1. Егер сіздің балаңызға үйге қонақ бол деп шақырса, немесе үйге дейін апарып таста десе, (мейлі ол көршіңіз болсын) .
2. Егер сіздің балаңызды мектепке таныс емес адам үйге алып кету үшін келсе.
3. Егер сіздер үйде жоқ кезде бейтаныс адам келіп балаңызға үйге кіргізуді сұраса,
4. Егер сіздің балаңызға бейтаныс адам бірге тамақтануды, ұсынып, бос уақытын бірге өткізуді сұраса,
5. Егер бейтаныс адам сіздің балаңыздан белгісіз мекен-жайды сұрап, сөмкесін көтеруді немесе дүкенге дейін шығарып салуды өтінсе «жоқ» деп жауап беруді үйретіңіз.

Балаңызға бірнеше сөз тіркестерін үйретіңіз.

- 1.Рахмет, бірақ менің ата-анам таныс емес адамның үйіне баруыма қарсы болады,
- 2.Кешіріңіз, мен ешқашан ешқайда бара алмаймын,
- 3.Жіберіңіз мен әйтпесе айқайлаймын. Осындай түрлі ситуациядан шығудың жолын балаңызбен дайындалыңыз.

2022 оқу жылы

Оқу іс – әрекетінің

Білім саласы: Қатынас

Білім бөлімі: Сөйлеуді дамыту

Тақырыбы : Ал сөйлейік балалар

мақсаты : Балалардың ойлау қабілетін, еске сақтау дағдысын бекіту.

Дамытушылығы : баланың тілін, ой- өрісін, өздігінен жұмыс істей білуге дағдыландыру.

Тәрбиелігі: Көзбен көргенін есте ұстап сақтауға, шығармашылық еңбек ете білуге, дарғырлыққа, тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Әдісі: Түсіндіру, тапсырма беріп, жауап алу. Көрнекіліктермен жұмыс жасау.

Көрнекілігі: Суреттер

Қызмет кезеңдері	Тәрбиеші қызметі	Балалар қызметі
Ұйымдастырушы қозғаушы қызмет түрлері	Сәлеметсіздер ме құрметті қонақтар. Бүгін «күн» тобының « Ал сөйлейік » Атты іс – әрекетіне қош келдіңіздер. Балалар бүгін бізге қонақтар келген екен. Олай болса қонақтармен сәлемдесейік. Сәлемдесу Жарайсыңдар балалар! Балалар бүгінгі іс – әрекетімізде біз не өткенімізді ексе түсіреміз. Балалар кәзір жылдың қай мезгілі? Жарайсыңдар балалар! Балалар кәзір күз мезгілі дұрыс айтасыңдар, табиғаттың құбылатын кезеңі Балалар жаңбыр қалай жауады?	Сәлемдесу. Сәлем күн Сәлем жер Аман есен болайық Күзді біз қарсы алайық Шаттық шеңбері: Қуанамын менде. Қуанасың сенде, Қарсы алайық достарым! Келді бізге қонақтар. Күз Тырс-тырс-тырс

Оқу іс – әрекетінің

Білім саласы: Коммуникация

Білім бөлімі: Сөйлеуді дамыту

Тақырыбы : Ал сөйлейік балалар

мақсаты : Балалардың ойлау қабілетін, еске сақтау дағдысын бекіту.

Дамытушылығы : баланың тілін, ой- өрісін, өздігінен жұмыс істей білуге дағдыландыру.

Тәрбиелігі: Көзбен көргенін есте ұстап сақтауға, шығармашылық еңбек ете білуге, дарғырлыққа, тапқырлыққа , ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Әдісі: Түсіндіру, тапсырма беріп, жауап алу. Көрнекіліктермен жұмыс жасау.

Көрнекілігі: Суреттер

Қызмет кезеңдері	Тәрбиеші қызметі	Балалар қызметі
Ұйымдастырушы қозғаушы қызмет түрлері	Сәлеметсіздер ме құрметті қонақтар. Бүгін «күн» тобының « Ал сөйлейік » Атты іс – әрекетіне қош келдіңіздер. Балалар бүгін бізге қонақтар келген екен. Олай болса қонақтармен сәлемдесейік. Сәлемдесу Жарайсыңдар балалар! Балалар бүгінгі іс – әрекетімізде біз не өткенімізді ексе түсіреміз. Балалар кәзір жылдың қай мезгілі? Жарайсыңдар балалар! Балалар кәзір күз мезгілі дұрыс айтасыңдар, табиғаттың құбылатын кезеңі Балалар жаңбыр қалай жауады?	Сәлемдесу. Сәлем күн Сәлем жер Аман есен болайық Күзді біз қарсы алайық Шаттық шеңбері: Қуанамын менде. Қуанасың сенде, Қарсы алайық достарым! Келді бізге қонақтар. Күз Тырс-тырс-тырс

	Жел қалай дыбыс шығарады? Жұмбақ Астық пісіп орақ орып Қырма дәнге толады Бөбектерім айтыңдаршы Бұл қай кезде болады Ал енді балалар сендерге тапсырма, Алдарыңдағы талдарға жапырақтар жапыстырамыз Балалар көк өніс пен жемістердің сыңарын табады Балалар көк өністер мен жемістерді сурет арқылы атап ажыратады және өз қалташасына салады. Балалар денсаулығымызға зиянды және пайдалы заттарды білемізбе Пайдалы заттар Зиянды заттар тақпақ	Ш-ш-ш-ш Күз Тәрбиешінің көмегімен жасайды Балалар қызыға жасайды Сәбіз, картошка, пияз, қызынақ, қияр Алма, алмұрт, құлпынай, жүзім, т.б ия алма, алмұрт, құлпынай, т.б шоколад, балмұздақ, ккұла, т.б Ақмет Астық жеміс жиылды Қамбаға құиылды Айдар Алма алмұрт піседі Жапырақтар сарғайып Сыбдыр, сыбдыр түседі
--	--	---

	Ерәлі Жетті желмен алтын күз Жеміс жинау салтымыз Жиып теріп болған соң Той жасайық халқымыз
Сергіту сәті	
Балалар сендер бала бақшаға келгенді жақсы көресіңдерме?	ия
Балалар сендер көліктер түрлерін білесіңдерме?	ия
Көліктер түрін атаңдаршы.	
Суда жүзетін көліктер ?	
Әуедк ұшатын көліктер?	
Жерде жүретін көліктер?	
Темір жол көләгі ?	
Балалар сендер түстерді білесіңдерме?	Ия қызыл , сары,жасыл.
Бағдар бағдаршам түстерін білесіңдерме?	ия
Бағдаршам түстерін өз орнына қойып шығады.	
Үй жануарлары	Түйе,сиыр, қой, т.б
Мен жабайы жануарларды ажырату және олардың төлдерін табу	Аю, арыстан,қасқыр, т.б
жануарлардың астығын тап	Қызыға астықтарын табады

Жетекші - жөндеуші	Балалар бұрыштарды тауып өз орнындарына орналастырады Балалар бүгінгі іс – әрекетіміз сендерге ұнады ма? Біз не істедік? Балалармен біз қонақтармен қоштасайық.	Үш бұрыш, шеңбер, төрт бұрыш, т.б
Жетекші - жөндеуші	Балалар бүгінгі іс – әрекетіміз сендерге ұнады ма? Біз не істедік ? Балалар енді біз қоштасайық.	ия күзгі талды жасадық, көк өніс пен жемістерді білдік үй жануарымен жабайы жануарды ажырата білдік жануарлардың азықтарын таба білді.

«Бекітемін»

«Нұрай» мектепке

дейінгі шағын - орталық»
жеке мекемесінің меңгерушісі

Ағабекова Э. Қ

Ана – гүл, Ана – өмір шуағы

II кіші «Күн» тобы

Дайындаған: Шекербекова. А.

2022оқу жылы

Әуенмен балалар кіреді.

Жүргізуші: Армысыңдар аяулы аналар, құрметті ұстаздар, гүлдей құлпырған қыздар! Барлығы асыға күткен көктемнің алғашқы күнімен бірге келген 8 – наурыз халқаралық әйелдер күні келіп жетті бұл - бір қолымен бесікті, Екінші қолымен әлемді тербеткен аналар мен нәзік жанды қыздар.

Құттықтау сөзімізді «Нұрай» балабақшасының менгерушісі Эльниса Қуанышбекқызына береміз.

Сенен өскен балалар,
Батырлар мен даналар .
Құттықтаймыз меираммен,
Құрметті жан аналар .

Ән:

Еркелетіп өсірген,
Тентек болсам кешірген.
«Айналайын күнім», -деп
Меркйімді өсірген.
Ай дидрлы анашым!
Ақыл айтар данасың.
Аман болшы арқашан,
Деп тілейді балашың.
Тең көрмейтін ешкімге,
Орны бөлек дарасың!

Жүрегімде бар ізің
Өзіңе мол қарызым!
Мәңгі бақи алдыңда
Өтей алман парызым!

Ай дидарлы анашым!
Ақыл айтар данасың.
Аман болшы арқашан,
Деп тілейді балашың.
Тең көрмейтін ешкімге
Орны бөлек дарасың!

Тақпақтар: Сұлтан Бейбарыс

Ана бңздің күніміз
Ана біздің гүліміз

Рабия

Менің әжем гүл әжем
Алтын әжем күн әжем
Анам үшін мен үшін
Нағыз ана тілі әжем

Жүргізуші: балалар қар еріп, құстар ән салып, алғашқы гүлдер шығуда

Адамдарға қуаныш силайтын. Сиқырлы көктем!

Олай болса балалар мерекеге көктемді шақырайық

Көктем:

Дала гүлге бөленеді
Қуанышқа кенеледі
Орман трғай бақтарда
Өйткені мен көктеммін
Құстар сайрай жөнеледі
Шұғыламды төкенмін.

Балалар және тәрбиешілер сіздерді мерекемен құтықтаймын.

Жүргізуші: Рахмет көктем біздің балаларымыздың өзіңізге деген өнерлері бар

Би: Көбелектер

Тақпақ:

Аяна
Мен айтамын тақпақ,
Анамды мақтап.
Менің анам әдемі,
Менің анам аппақ.

Құралай
Көктем келді алақай.
Кел бейлейік балақай

Бақкелді
Көктем қандай көңілді,
Күміс жаңбыр төгілді

Көктем: Балалар ойын ойнағыларың келеме? Мен сендерге ойын ала келген едім,

Сендер аналарыңа көмектесесіңдерме?

Балалр: ия

Оиын: Гүл жинау

Көктем: Олай болса мен кетейін сендерге ұқсаған басқа бала бақшаның балалары

Да күтіп отр екен.

Балалар мен сендерге бір силық ала келдім ол жай силық емес ол сиқырлы

Сандықшаны тарту етемін, апайларыңмен ашып көрерсіңдер. Сау болыңдар.

Жүргізуші: Балалар қандай қызық қорапша ой мен аша алмай жатырмын

Бұны кілтпен ашу керек екен, «Ә» міне кілті

Кім бүгін бізбен қалжыңдасуға келген екен?

Бұзақы : ол мен бұзақы балалар сендерде не болып жатыр?

Жүргізуші : біздің кілтімізді бер бұзақы сен қайдан келе жатсың?

Бұзақы : мен бұзақылық жасағаннан кеиін анам далаға қуып жіберді

Жүргізуші : Анаңның мазасын алатын күн емес қой бүгін аналардың

Мерекесі сондықтан сен бұзақы бала бізбен бірге ертеңгілікте

Өлең айтып, би үйреніп анаңды қуант.

Сергіту сәтті

ХОКИ ПОКИ

ӘН : Анамның шайы

Мен барған сайын

дастархан дайын

Қояды құртын

тосады майын

ля – ля , ля – ля –ля

әжемнің шаиы
дейді әжем жаным,
татып көр дәмін,
шынында шәдің
біледі бабын.
Ішкенсоң шайын
Әжемнің үйінде
Құйямын шаиын,
Әжемнің менде,
Ля –ля, ля –ля –ля
Әжемнің шайы

Оиын : гүлдерді құрастыру

Жүргізуші: бұзақы ал енді бізге кілті бер.

Бұзақы : жарайды балалар сендерге рахмет ал мен анамды қуантайын.

БИ: ПОМАГАТР.

Сайқы мазақ . сәлем, сәлем балалар бұл жерде не болып жатыр ?

Жүргізуші : сәлем сайқы мазақ балалардың, аналарына деген мерекелі болып жатыр

Кел балалармен көңіл көтер.

Тақпақ:

Бексұлтан
Әлпештеген аялаған,
Ақ сүт берген анашым.

Найля

Менің әжем гүл әжем

Менің әжем күн әжем

Сайқы мазақ келеді

Оиын : шариктерді қорапшаға салу

БИ :

Бала , бала балапан.

«Бекітемін»
«Нұрай» мектепке
дейінгі шағын орталық»
менгерушісі
Ағабекова Э.Қ.

Ертеңгілік

Тақырыбы: «Қош келдің жаңа жыл!»

Жүргізген: Сүлейменова Ж.

2022ж

Қош келдің жаңа жыл!

Жүргізуші: Армысыздар, аяулы ұстаздар, ата-аналар! Сәлеметсіздер ме, балалар! Сендер бүгін сәнді киініп, әдемі болып отыр екенсіңдер, олай болса бүгінгі мерекемізді бастайық. Әр жылдағы жаңа жыл Қарша қыз бен Аяз атасыз өткен емес. Олай болса алдымен Қарша қызбен Аяз атаны шақырайық.

Балалар: (хормен) Аяз ата, Қарша қыз!- деп шақырғанда ортаға Мыстан кіреді.

Жүргізуші: Мыстан біз сені танып қойдық, біз мүлдем сені шақырған жоқпыз.

Мыстан: (сылқылдап күліп)- Ойбууй мені танып қойдыңдар ма?! Ақыры келген екенмін бәріңмен амандасып қояйын. Сәлем балақайлар- қошакандар, Хэллоу ата-аналар, апайлар! Жарайды маскировкам іске аспаған екен, онда мен қайттым.

Жүргізуші: Мыстан қоя тұр, кетпе, Аяз ата мен Қарша қыз келмей қойды, сен бізге қандай көмек бере аласың?

Мыстан: Жандарым, жалғыздарым мен біліп едім Аяз ата мен Қарша қыздың келмей қалатынын.

Ештеңе етпейді, уайымдамандар, әжелерің сендермен бірге. Қазір бәрін түзеймін (басын қасып тұрып қалады). Не істесем екен, ааа... Маған қарандаршы. Шашым ұзын жібектей, көзім үлкен ботадай, мұрным қандай әдемі, ал фигурам керемет немене Қарша қызға ұқсамаймын ба?

Балалар: Жооок!

Жүргізуші: Мыстан сен әзірге ойлана тұр, ал балалар әсем әнін орындасын.

Ән: «Шырша жыры»

Мыстан: Балалар маған бір ой келді. Қазір бәріміз бірге ел аралауға шығамыз. Биылғы жаңа жылды ерекше қарсы алғыларың келе ме? Олай болса орнымыздан тұрамыз, қолымызды ашамыз, менің сыйқырлы сыпырғыммен ұшамыз. Ал ұштық.

Мыстан: Үйбай мына сұлуларды неге жұлқисыңдар, жабайылар.

Алибаба: Мен Алибабамын, қасымдағы қаракшыларым. Бұл Үндістан елі.

Мыстан: Үндістан, пүндістанынды білмеймін, біздің елде қыздарды алақанға салып аялайды, бұлардың не ұят емес пе?

Жүргізуші: Сәлеметсіздер ме! Мыстан дұрыс айтты, мына қылықтарыңыз өте ұят екен. Қыздар өте нәзік гүл сияқты, оларды қайта қорғауымыз керек.

Алибаба: Ия, дұрыс айтасыз бізді кешіріңдер қыздар.

Жүргізуші: Міне дұрыс болды. Олай болса жаңа жылдық тақпақтарың болса айта қойыңдар.

Ханшайым: Жаңа күнде ән қылып
Тек жүреміз ән құрып
Көңілдердей қартаймай
Шырша тұрар мәңгілік

Аружан: Жаңа жыл- жаңа қадам, жаңа бақыт
Болашақ сыйлайтындай жаңа бақыт
Барыс жылы келіп қалды ортамызға
Жақсылықпен жалғассын жаңа уақыт

Айлана: Жасыл шырша жағылды
Көңілдіміз бәріміз
Тақпақ айтып, ән айтуға
Әрқашанда дайынбыз

Маржан: Жаңа жылда жаңа бақыт тыныштық
Жаса, жаса, достық, бірлік туыстық
Құттықтаймыз келер жылды алдағы
Ескі жылмен қоштасамыз біз ыстық

Мариям: Әкелді жаңа ырыс күт
Әлемде той тамаша
Жарқын өмір жаңаша
Жаңа жылы тамаша

Жаңыл: Мәз болып жиналып көп бала
Бір- бірін құшақтап топтала
Ойыншық ілініп тұр шыршаға
Неткен ойыншық көп мұншама
Дайын тұр тақпақ пен әніміз
Әрдайым құлпырсын сәніміз

Би: «Үнді»

Жүргізуші: Қандай керемет би, киімдері де қандай әдемі. Ал біз сапарымызды әрі қарай жалғастырамыз.

Мыстан: Ұштық, ұштық!

Музыка ойнайды, ортаға атқа мінген Кавбойлар кіріп Мыстанды ұстап алады.

Жүргізуші: Тоқтаңыздар біз қайдамыз?

Кавбой: Буэнос диас! Бұл Мексика! Мексикада дүние жүзіндегі ең ірі қаласы Мехико орналасқан. Мехико ұлы тарихымен ерекшеленген мемлекет.

Жүргізуші: Сәлеметсіз бе! Біз жаңа жылды тойлап сапарға шығып сіздерге тап болдық, біздің әжейді жібересіз бе?

Кавбой: Жарайды, жіберіңдер!

Жүргізуші: Рахмет, ал сіздерде қандай да бір өнерлеріңіз бар ма?

Кавбой: Әрине, бар!

Али: Келіп қалды Жаңа жыл
Көңіл өсіп кеңейсін
Ортақ ойы арманы
Жақсы достар көбейсін

Ерғазы: Оранды өлкеме
Жаңа жыл армысың
Оранды ақ көрпе
Асқар тау қарлы шың

Қ.Алинұр: Құтты болсын жаңа жыл, барша халық
Қуанышқа, шаттыққа тамсанайық
Бірімізге шынайы тілек тілеп
Бар әлемге бақытпен жар салайық.

Мансур: Кел, жаңа жыл! Төрле-төрле жеріме!
Құт береке боп келгейсің еліме
Үміт арттым армандарға аяулы
Шаттығына бөлегейсің бәрін де!

Нұржігіт: Жаңа жылға арналады жаңа жыр
Жаңа жылға шақырады жаңа өмір
Бақыт болып Жаңа жылым келді ғой
Құтты болсын, құтты болсын жаңа жыл!

Мыстан: Құрысын тез-тез кетейікші мына жерден,
Ұштық, Ұштық!

Жүргізуші: Ой, балалар біз қайда келдік? Ана қоянды қараңдаршы қандай сүйкімді.

Мыстан: Оххооо... Не деген биік үйлер? Қала деп осыны айт.

Қоян: Хеллау, хеллау. Сіздер Америкадасыздар. Біз жаңа жыл мерекесін тойлап жүрміз.

Жүргізуші: Олай болса біздің жаңа жылдық әнімізді қабыл алып, сосын сіздердің өнерлеріңізді тамашалайық.

Ән: «Келді міне жаңа жыл»

Әдемі: Шырша қандай керемет
Ойыншықтар ілінген
Жымың қағып шамдары
Бүкіл қызық тірілген

Айзере: Шыршамызды әсемдеп
Ән шырқаймыз билейміз
Өзімізде күлімдеп
Жабырқауды білмейміз

Айлин: Қала нұр, дала нұр
Құтты болсын жаңа жыл
Шырша жаны көңілді
Билеп барлық бала жүр

Томи: Әкелді жыл ырыс- құт
Әлемде той тыныштық
Ән салайық тамаша
Би билейік жаңаша

Нүрила: Жаңа жылды тойлайық
Ойнап асыр салайық
Атамыздың сиқырлы
Таяғымен ойнайық

Дана: Қуанышты ортамыз сазға ұласқан
Тілегім болсын мәңгі ашық аспан
2023 жылы қадам басқын
Гүлденіп көркейе бер Қазақстан

Би: «Жаңа жыл»

Мыстан: Ал, кеттік ары қарай ұштық, ұштық!

Бір кезде дауыл тұрып, теңіздің дауысы естіледі.

Мыстан: Ой, ой, ой! Не болып кетті?!

Ортада Қарақшылар кеменің үстінде Аяз ата мен Қарша қызды ұстап алып тұрады.

Қарақшы: Бонжур, модам! Мен атақты Джек Воробеймін. Франция еліненбіз.

Жүргізуші: Қандай керемет, атақты елде тұрасыздар. Біз балалармен жаңа жыл мерекесін тойлауға шығып едік. Сіздер біздің Аяз атамызбен Қарша қызымызды тұтқынға алыпсыздар, оларды жібересіздер ме?

Балалар: Жіберіңізші!

Қарақшы: Жаңа жыл дейсіңдер ме, ал сендердің қандай өнерлерің бар?

Мыстан: Бізде, бізде! О- таптым, біз ойын ойнай аламыз. Қане бізді тамашалап отырған ата- аналармен ойын ойнайық.

Ойынның шарты: басымызға тағылған суреттегі бейнені табу, ол үшін мынандай сұрақтар қою арқылы табуға болады.

1. Мен жандымын ба, жансызбын ба?
2. Мен жануармын ба, өсімдікпін ба, адаммын ба?
3. Мен үй ішіндемін ба, даладамын ба?

Байназар: Келді тағы жаңа жыл
Қуантумен біздерді
Құтты болсын жаңа жыл
Құттықтаймыз сіздерді

Мұхамеджан: Жылдың әнін бастайын,
Аяз ата кеп қалды.
Майысады жас қайың,
Көтере алмай көп қарды.

Айбол: Ақ қырауға малынған,
Сақалы да, мұрты да,
Аяз ата сағынған,
Сәлем берді жұртына.

Н.Алинұр: Аппақ тонға оранып,
Базарлықты мол алып.
Келді алыс сапардан,
Аяз ата оралып.

Мусик: Жаңа жылым мол болсын,
Басқан қадам оң болсын.
Төрле, төрле жаңа жыл,
Бізге құтты жыл болсын.

Қарақшы: Керемет, маған ойындарың ұнады, жарайды Аяз атамен Қарша қызды босатамыз. Бізде жаңа жылға дайындалып тақпақ жаттап, би үйрендік.
Би: «Қарақшылар»

Мыстан: Бұндай саяхаты құрысын, апай үйге қайтайықшы.

Жүргізуші: Әрине, балабақшаға оралатын уақыт келді, Аяз ата мен Қарша қызды да таптық.

Аяз ата: Балалар, Мыстан сендерге үлкен рахмет бізді құтқарғандарыңа. Олай болса жаңа жылдық әнді айтып, ал Мыстан сикырымен бізді ұшырып балабақшаға алып барсын.

Ән:

Мыстан: Балалар, бүгінгі саяхатымыз қалай ұнады ма?

Балалар: Иә, ұнады!

Мыстан: Ал, маған мүлдем ұнаған жоқ, мұндай жаңа жылдың. Кеттім мен қош сау болыңдар!

Аяз ата: Балалар, мерекелік кештеріңде басынан бастап бола алмадым, сондықтан сыйлығымды қалай беремін деп ойланып тұрмын.

Қарша қыз: Аяз ата балалардың бір жылда өздерін жақсы, тәртіпті ұстаған болса сыйлықтарды беруімізге болады. Оны апайларынан сұрайқ.

Жүргізуші: Аяз ата, Қарша қыз біздің балалар 1 жасқа есейіп, өздерін өте тәртіпті ұстап, оқуда озат болып жүр. Сіздерді келеді деп ән, тақпақ жаттады, би билеп үйренді. Сол себепті сыйлықты барлық балаларымызға берсеңіздер болады.

Аяз ата: Олай болса балалар қонақтар жаңа жыл мерекесімен құттықтаймыз. Қане, Қарша қыз шыршаның астындағы сыйлықтарды балаларға табыстайық.

«Бекітемін»
«Нұрай» мектепке
дейінгі шағын орталық»
менгерушісі
Ағабекова Э.Қ.

Ертеңгілік

Тақырыбы: «Алтын күз»

Жүргізген: Сүлейменова Ж.

2022ж

«Алтын күз»

Жүргізуші:Құрметтер әріптестер, қонақтар!

«Алтын күз» атты мерекелік ертеңгілігімізге хош келдіңіздер!

Балалар мен сендерге бір жұмбақ жасырайын:

Қызыл, сары кемелер,

Су бетінде қалқиді.

Соқса егер салқын жел,

Ырғалады толқиды.

(Жапырақ)

Жарайсыңдар балалар! Олай болса сендердің күз туралы тақпақтарыңды тыңдайық.

Мариям:

Алтын, алтын, сары алтын,

Алтын күзде нұр датыр.

Біз мектепке баратын,

Алақай-ау күн жақын.

Байназар:

Алтын сары, қызыл, көк,

Алуан-алуан жапырақ.

Күзгеі бақта күлімдеп,

Көз тартады атырап.

Дана:

Алтын нұрдай тамшылап,

Жапырақтар төгіледі.

Біздің өмір тау шуақ,

Біздің өмір көңілді.

Али:

Біреу астық түсіріп,

Біреу бидай ұшырып.

Жатқан мезгіл күз екен,

Алдым соны түсініп.

Н.Алинұр:

Келді міне күз,

Айнала сары түс.

Керемет, тамаша, Қандай әсем күз.

Ән:

Жүргізуші: Балалар менің сендерге жасырар тағы да жұмбақтарым бар, кәне шешіп көреміз бе?

Жаздай інге тығылып,

Жатқан қызыл түлкіні.

Құйрығынан суырып,

Әкелді әжем бір күні. (Сәбіз)

Үстіне тігіп көк шатыр,

Астында қызыл дәу жатыр. (Қызылша)

Жайлы жұмсақ төсегім,

Домаланып өсемін.

Қабат-қабат тоным бар,

Қалай оны шешемін? (Қырыққабат)

Көмдім тағы түйірлеп,

Қазып алдым үйірлеп. (Картоп)

Жүргізуші: Олай болса «Көкөністер» тобын қарсы алайық, өнерлерін тамашалайық.

Мансур:

Асханадан шықпаймын,

Атым-пияз, бұқпаймын.

Көзден жасты шығарып,

Тұмаудан бірақ сақтаймын.

Айзере:

Өсіретін бойыңды,

Дамытатын ойыңды.

Қоянғада азықпыз,

Сәбіздерміз жазықсыз.

Алинұр:

Тал шыбығым бұралып,
Бақшаларда қызарып.
Тұрған ол мен-қызанақ,
Күнге қарап ұялып.

Айлана:

Бақшаларда тізіліп,
Қаперсіз мен жатамын.
Қабат-қабат киініп,
Қырық қабат атандым.

Нурилла:

Иісім жұпар аңқыған,
Бақшадағы шырынмын.
Жеп көргендер тамсанған,
Балдай тәтті қауынмын.

Би: «Комбайншы»

Айлин:

Берекесін сыйлауға,
Өлкемізге күз келді.
Жемістерін жинауға,
Шақырады біздерді.

Дастан:

В ноябре лесные звери
Закрывают в норках двери.
Бурый мишка до весны
Будет спать и видеть сны.

Жүргізуші: Олай болса жемістердің өнерлерін тамашалайық.

Маржан:

Іші толған шәрбат,
Дәмі сондай әйбат.
Үзесің бірден жүзін,
Менің атым-Жүзім.

Ерғазы:

Сырты қандай қатты,
Дәні сондай тәтті.
Шағып қара таңдап,
Менің атым-Жаңғақ.

Томи:

Дөп-дөңгелек сары,
Ішінде бар дәні.
Қызығасың көріп,
Менің атым-Өрік.

Әдемі:

Бір сабақта көп түйме,
Жей алмайсың көк күйде.
Санап қара қанша,
Менің атым-Шие.

Аружан:

Жапырақты тасалап,
Өсетін жері бақша-бақ.
Күрең қызыл шіркін-ай,
Менің атым-Құлпынай.

Мусик:

Картоп біздің атымыз,
Жер астында жатамыз.
Бір тамырдан тараған,
Ағайынбыз бәріміз.

Ән:

Саңырауқұлақ: Сәлеметсіңдер ме балалар, мені таныдыңдар ма?

Балалар: Ия, таныдық. Саңырауқұлақсың.

Саңырауқұлақ: Мен сендерді «Алтын күз» мерекесімен
құттықтауға келдім, жалғыз емес кішкентай достарыммен бірге
келдім.

Би: «Саңырауқұлақ»

Ойын:

Нұржігіт:

Қазан айы молшылық,
Дәулет қорын қалаған.
Заңғар қане қол соғып,
Құстар ұшып барады.

Ханшайым:

Қыстың жақын қалғанын,
Жапырақтар сезгендей.
Желмен ұшып барады,
Жерге қонып үлгермей.

Мұхамеджан:

Жапырақтар жамырап,
Сайға барып бекінді.
Анасынан ажырап,
Қалған бала секілді.

Жаңыл:

Құстар қайтып қыс болды,
Сұр бұлт жапты аспанды.
Жапырақ түсіп гүл солды,
Қараша ызғары басталды.

Би: «Қол шатыр»

Ойын:

Саңырауқұлақ: Балалар қандай керемет ертеңгілік болды. Ән де, би де, ойын да бар. Ал енді қоштаспас бұрын сендерге дайындаған сыйлығымды табыстайын.

«Бекітемін»
«Нұрай» мектепке
дейінгі шағын орталық»
менгерушісі

Ағабекова Э.Қ.

Ертеңгілік

Тақырыбы: «Қош келдің жаңа жыл!»

Жүргізген: Альжанова М.

2022ж

«Қош келдің жаңа жыл»

(Балалар әуенмен залға кіреді)

Жүргізуші: Қымбатты қонақтар, ата-аналар! Сіздерді Жаңа жыл мерекелеріңізбен құттықтаймыз! Жаңа жыл сіздердің өмірлеріңізге шаттық, дендеріңізге саулық, отбасыларыңызға ынтымақ әкелсін!

Ал, енді бүгінгі «Ботақан» тобының ертеңгілігін меңгерушіміз Эльниса Қуанышбек қызы ашып берсін.

Жүргізуші: Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл
Қарсы аламыз біз сені
Ақ көңілмен, пейілмен-дей отырып балаларымыздың әнін қабыл алыңыздар.

Ән: «Жаңа жылды қарсы алайық»

Ән салайық қол соғайық,
Жаңа жылды қарсы алайық.
Топ топ топ басайық,
Алақанды соғайық,
Топ топ топ басайық.
Маңайды шолайық!
Ал балалар біз тұрмайық,
Би билейік, жыр жырлайық.
Топ топ топ басайық,
Алақанды соғайық.
Топ топ топ басайық,
Маңайды шолайық.

Жүргізуші: Жаңа жылда бізге қонаққа келіп, көп сыйлық беретін ол кім?

Балалар: Аяз ата

Жүргізуші: Олай болса Аяз атамызды ортаға шақырып алайық!

(Әуен ойнап Аяз ата орнына Мыстан кемпір мен Сайқымазақ келеді)

Мыстан кемпір: Мен мыстан кемпірмін, би билеп, ән саламын балаларға сыйлықты да беремін. Жыл сайын Аяз ата, Аяз ата деп шақырасыңдар да жатасыңдар.

Сайқымазақ: Соны айтам ау біздің Мыстанның Аяз атадан қай жері кем?

Жүргізуші: Бірақ балалар сіздерді күткен жоқ еді. Сонда да біздің Аяз атамыз бен Ақшақарымыз қайда?

Сайқымазақ: Қайда, қайда дем алып жатыр олар.

(Ақшақардың дауысы естіледі)

Ақшақар: Аяз ата қайдасың? Ау!

(Ақшақар кіреді)

Ақшақар: Сүйсіндірер маңайды,
Ақшақармын арайлы
Жалт- жұлт еткен жүзімнен,
Күміс сәуле тарайды.

Балалар сәлеметсіңдер ме? Аяз ата әлі келмеді ме? Ол қайда жүр екен?

Мүмкін сендер маған көмектесерсіңдер а?

Мыстан кемпір: А! Аяз атаны таба алмай жүрсің бе? Жүр мен саған Аяз атаны табуға көмектесемін (шығып кетеді).

Сайқымазақ: Ал сендер тыныш отырыңдар, әйтпесе сендерді өзіммен бірге басқа қалаға алып кетемін.(шығып кетеді)

Жүргізуші: Балалар Мыстан Ақшақарға көмектескенше біз көңіл күйімізді көтеріп ортада тақпақ айтып, би билейік, жарай ма?!

Сырым: Бүгін біз көңілдіміз,
Жаңа жылды қарсы алып.
Мерекеге келгендерді,
Құттықтаймыз ән салып.

Сұлтанбейбарыс: Аяз ата кел,кел,
Қарша қызда ала кел.
Сен келмесең болмайды,
Мынау шырша жанбайды.

Сұлтанхан: Жүзімізге күлкі ойнап,
Қанаттанды жанымыз.
Жаңа жылды біз тойлап,
Шаттанамыз бәріміз.

Бейбарыс: Аппақ тоңға оранып,
Базарлықты мол алып.
Келді алыс сапардан,
Аяз ата оралып.

Айбарыс: Аппақ, аппақ қояндар,
Аппақ қарда ойнайды.
Ақ көңілді балалар,
Жаңа жылды тойлайды.

Амир: Қандай әсем шартарап,
Шаттық күйге бөлеп тұр.
Кәмпіттерін арқалап,
Аяз ата келіп тұр.

Нұрлаулет: Жаңа жауған ақ ұлпа,
Қар жамылды даламыз.
Балаларды сағынта,
Келді Аяз атамыз.

Бя: «Гномдар»

Сырым

Сұлтанбейбарыс

Сұлтанхан

Бейбарыс

Амир

Айбарыс

Нұрдаулет

(Мыстан кемпір Аяз атаның киімін киіп келеді, шыршаның астына әкеліп қапшықты тығып қояды.)

Мыстан кемпір: Сәлем балалар! Қалдарың қалай? Мынаны тығып қояйын, біреулер алып кетіп жүрер.

Жүргізуші: Аяз ата сен қайда болдың? Біз сені көп іздедік қой! Мыстан бізге сені тауып берем деп алдап орманға кетті.

Мыстан кемпір: Мені неге іздеп жүрсіндер, келем дегесін келем, міне мен мұндамын.

Жүргізуші: Аяз ата біздің Ақшақарымызды қайда тастап кеттің?

Мыстан кемпір: Кімді, а, Ақшақарды ма? Олар мұнда. Ақшақарым мұнда кел.

Сайқымазақ: Ақшақардың киімін киіп келеді.

Жүргізуші: Аяз ата мына Ақшақарыңыз қызық екен.

Мыстан кемпір: Солай ма? Мен оны байқамаппын. Ал, Ақшақарым ән айт.

Сайқымазақ: Мен көңілді Ақшақармын. Ақ мамықтай аппақпын.

Мыстан кемпір: Жарайды доғар әніңді.

Жүргізуші: Аяз ата Ақшақар олай ән айтпайды ғой.

Ақшақармын аппақпын,

Қалай тыныш жатпақпын

Менсіз қыстың сәні жоқ,

Әнмен, бидің, тақпақтың-деп айтатын еді.

Жүргізуші: Аяз ата бізге балаларды құттықтау керек.

Мыстан кемпір: Құттықтау дейсің бе? Ол қалай?

Жүргізуші: Аяз ата саған не болды? Бізге шыршаның шамдарын жағып, шыршаны айнала би билеп, балаларға сыйлық беруіміз керек.

Мыстан кемпір: Әй, мынау не дейді? Соның бәрін мен жасаймын ба? Ой, менің қартайған жасымда мынау не деген қиын жұмыс еді а? Жарайды Ақшақар қане, әніңді баста.

Сайқымазақ: Орманда шырша өсіп тұр, онда жалғыз ине тұр.

Жүргізуші: Токтатындар, токтатындар! Бұл ән дұрыс емес қазір балалар сендерге әнді қалай айтатындарын көрсетеді.

Ән: «Келді, міне, Жаңа жыл!»

Келді, міне, Жаңа жыл!
Шаттық сыйлап әр үйге!
Жаңа бақыт, жаңа нұр,
Үлкен, кіші, сәбиге.

Жаңа жауған ақ ұлпа,
Қар жамылды даламыз.
Балаларды сағынта,
Келді Аяз атамыз.

Айдай ару Ақшақар,
Көмекшісі сол екен.
Аяз ата-ақсақал
Сыйлықтары мол екен!

Қандай сұлу шыршамыз,
Ортамызда тұр жайнап!
Жаңа жылда баршамыз,
Шаттанайық кел ойнап!

Мыстан кемпір: Жарайды әнді айттық, ал, енді маған сіріңке әкел.

Жүргізуші: Ол не үшін ата?

Мыстан кемпір: Қалай не үшін, мен енді шыршаны жақпаймын ба?

Жүргізуші: Аяз ата сен бүгін бір түрлі қызықсың. Шыршаны сіріңкемен емес, сенің сиқырлы таяғыңмен жағады ғой.

Жүргізуші: Аяз ата шыршаны жағу үшін «Шырша шамдары жарқыра!» деген сиқырлы сөздерді айтып, таяғыңды сермеуің керек.

Мыстан кемпір: А, солай ма? Ендеше әй шырша жан тез, бол (шыршаны айналып, секіріп жүреді)

Сайқымазақ: Сен Аяз ата не істеп тұрсың, жағып жіберейік оны сіріңкемен міне сонда нағыз қызық болады.

Жүргізуші: Жарайды ата сенің айтқан сөздеріңе шырша шамдары жанбайтын сияқты. Аяз ата бәрі Жаңа жылды күтуге дайындалып жатыр. Көріп тұрсың ба?

Айтпақшы, сен осы мана неге көп кешіктің?

Мыстан кемпір: А, мен үйде футбол қарап, отырып қалдым. Маған олардың сырғанағаны ұнайды (еденде ары- бері сырғанап жүреді).

Жүргізуші: Саған не болған ата, ол футбол емес, хоккей ғой.

Мыстан кемпір: Әй, мейлі не болса да, маған бәрібір, енді мен не істеуім керек соны айтшы?

(Аяз атаның дауысы шығады)

Аяз ата: Қайдасыңдар?

Сайқымазақ: Нағыз Аяз ата келе жатыр. Қашыңдар, тығылыңдар! (Мыстан кемпір мен Сайқымазақ қашып кетеді)

Жүргізуші: Ой балалар біз Мыстанға алданып қалыппыз ғой, өзіміздің шын Аяз атамызды қарсы алайық.

Аяз ата: Құтты болсын, балалар,
Келген Жаңа Жылдарың.
Өткен жылы келіп ем
Бәріңді де көріп ем.
Жыл өткізіп келем деп
Уәдемді беріп ем!

Сәлеметсіңдер ме, балалар, қонақтар?! Уәде берген соң сендерді Жаңа Жылдарыңмен құттықтағалы келе жатыр едім, мына құрғыр мыстанға ұсталып қалмасым бар ма! Бізді орманға байлап тастады.

Сендерде неге тып- тыныш? Ән қайда? Би қайда? Шыршаларың да көңілсіз!

Аяз ата: Шанаға салып қойған сыйлыққа толы қапшығым да жоқ! Оның қайда кеткенін де білмей қалдым.

Жүргізуші: Балалар олай болса шырша шамын жағып аламыз ба?

Бір, екі, үш.

Шырша шамы жана түс!

Аяз ата: Шыршаны жағады

Жүргізуші: Ата, сіз ұзақ жол жүріп келдіңіз. Шаршаған боларсыз?- Сәл отырып дем алыңыз. Ал, балалар сізге би билеп, тақпақ айтып береді.

Аяулым: Аязды келіп қыс

Алғашқы қар ұшты,
Аппақ боп үстіміз,
Ақ қырау жабысты.

Аяна: Алғашқы ақша қар,
Бетінде із қалды.
Жүйткіді ақ шанам,
Алға ұстап ызғарды.

Дамелия: Мейлі күн суытсын,
Зырлайды шанамыз.
Аяз не біз үшін?
Біз шымыр баламыз.

Көркем: Аязата келіп тұр,

Бізге сәлем беріп тұр.
Сыйлықтарын әкеліп,
Бізге оны беріп тұр.

Н.Аяла: Оралды өлкеме
Жаңа жыл, армысың!
Оранды ақ көрпеге,
Асқар тау, қарлы шың.

Рабия: Міне сұлу шыршамыз,
Көптен күтіп сағынған.
Кел балалар, келіндер,
Шырша тойын көріңдер.

Би: «Қуыршақтар»

Аяулым Аяна

Н.Аяла Көркем

Дамелия Рабия

Аяз ата: Рахмет! Балалар сендер тақпақты жақсы айтып, биді де жақсы билейді екенсіңдер. Ал, енді бір ойын ойнайық.

Ойын: «Кім епті»

Шарты: Үлкен доптан жасалған қарды білекпен қысып ұстап түсірмей бір біріне беру. Түсірген бала ойыннан шығады.

Мыстан кемпір: Мына дорбаны қалай алып кетсем екен, а? Аяз атаның қасынан қалай өтемін?

Аяз ата: А, сен мұнда жүр екенсің ғой. Дорбам қайда? Әкел оны мұнда.

Мыстан кемпір: Жоқ, мен оны бермеймін. Оны мен таптым.

Аяз ата: А, солай ма?! Қазір мен сені қатырып тастайын.

Мыстан кемпір: Жоқ, жоқ! Тек ашулана көрме. Қазір мен сендерге дорбаны да, сыйлықтарыңды да қайтарамын. Тек сендер менің тілегімді орындасандар болды.

Аяз ата: А, сыйлықтарды да сен алып кеткен екенсің ғой!

Жүргізуші: Ол қандай тілек? Біз сенің айтқандарыңның бәрін орындаймыз, тек дорбаны қайтарсаң болды.

Мыстан кемпір: Мен жас күнімде өте керемет билейтін едім, әрі өте керемет сұлу едім. Осы отырған балалар менен артық билер ме екен?

Жүргізуші: Балалар, қәне, біз Мыстан кемпірге қалай билейтінімізді көрсетейікші.

Зейін: Жаңа жылым жол болсын,
Басқан қадам оң болсын.
Төрлет, төрлет жаңа жыл
Бізге құтты жыл болсын!

Дамир: Ақ қар жапты даланы,

Ақ жамылды айнала.
Жарқыратып шамдарын,
Шырша келді ортаға.

Әлім: Шындарды, құздарды,
Шаңғымен сызалық.
Елемей ызғарды,
Жаңа жыл бәйгесін
Келейік біз алып.

Бақкелді: Жаңа жылмен, жаңа жылмен
Құттықтаймыз әрине
Әкемізді, анамызды
Қонақтардың бәрін де.

Бексұлтан: Тақпақ, өлең жаттады,
Би үйрендік көрсін деп.
Аяз Ата шаттанып,
Бізге риза болсын деп.

Би: «Аққалалар»

Дамир
Бексұлтан
Әлім
Бақкелді
Зейін
Ахмад

Аяз ата: Әй, Мыстан кемпір балалар сенің тілектеріңді орындады, енді бізге дорбаны алып кел!(Мыстан дорбаны алып келді.)

Мыстан кемпір: Дорбаларыңды алып келдім, алыңдар! Қой мен тағы бірдеңе бүлдірмей тұрғанда мына жерден кетіп қалайын.

Жүргізуші: Ақшақар біздің қыздарымызбен би билеп, көңіл көтерсең қалай болады?!

Ақшақар: Жарайды.

Адия: Кел билейік сенімен,
Дедім тартып жеңінен.
Еріп кетпе Ақшақар
Адамдардың демінен.

Нейла: Жаңа жылмен шаттанып,
Жаңарады бар дала.
Шырша тойын тойлайды,
Дөңгеленіп бар бала.

Б.Аяла: Боранмен буып белді,

Жаңа жыл тағы келді.
Берекесін ала келсін,
Нұрға бөлеп біздің елді.

Құралай: Келді тағы жаңа жыл,
Қуантумен біздерді.
Құтты болсын қуаныш,
Құттықтаймыз сіздерді.

Қалжан Раяна: Безендіріп шыршаны,
Жыл қуантты баршаны.
Той-маскарад басталды,
Аяз оны басқарды.

Қаси Раяна: Тамаша, тамаша,
Шыршамыз тұр жараса.
Басында әсем жұлдызы,
Көз тоймайды қараса

Би: «Моншақтар»

Б.Аяла	Адия	Нейла
Құралай	Қалжан Раяна	Қаси Раяна

Ата-аналармен ойын: «Шар жинау»

Шарты: Қапты аяқтарына киіп алып қапқа жабыстырған шар түсіне қарай шарды жинау. Ойынға үш адам шығады.

Жүргізуші: Балалар, біздің Аяз атаның көңілін көтеру үшін ән айтып берейікші.

Ән: «Жаңа жыл»

Жаңа жыл, жаңа жыл,
Жаңа жылда, жаңа жыр.
Жасыл шырша жанында,
Жадырап бар бала жүр.

Тамаша, тамаша,
Шыршамыз тұр жараса.
Басында әсем жұлдызы,
Көз тоймайды қараса.

Көрікті, бөрікті,
Аяз ата келіпті.

Беріп жатыр таратып,
Алма, анар, өрікті.

Қала нұр, дала нұр,
Құтты болсын жаңа жыл.
Шырша жаны көңілді,
Билеп барлық бала жүр.

Жүргізуші: Балалар шырша шамдары жанып, би билеп, ән айттық. Жаңа жылдың келуі таяп қалды. Бірақ, келетін Жаңа жыл қандай жыл болды екен?

Қоян: Сәлеметсіңдер ме, балақайлар?!

Сәлеметсіңдер ме, қонақтар?!

Мен келемін қуанып,

Мол шаттыққа бөленіп

Бір жыл бойы сіздермен,

Дос боламын шаттанып.

Аяз ата: Қош келдің қоян жылы. Ал, Жаңа жыл еліме, халқыма құт болып
ен. Мына балаларды өзіңе тапсырамын.

Аяз ата: Балаларым мынау менің сендерге әкелген сыйлығым. Қане, қызым
көмектесші балаларға таратуға. (Сыйлық тарату)

Аяз ата: Балалар, қонақтар менің кететін уақытым болды. Басқа да
балаларды құттықтап сыйлық таратуым керек.

Аяз ата: Сау болыңдар!

Ақшақар: Сау болыңдар!

Жүргізуші: Осымен біздер ертеңгілігімізді аяқтаймыз.

«е
талық»

кова Э.Қ.

Сәлеметсіңдер ме, қонақтар?!

Мен келемін қуанып,

Мол шаттыққа бөленіп

Бір жыл бойы сіздермен,

Дос боламын шаттанып.

Ата: Қош келдің қоян жылы. Ал, Жаңа жыл еліме, халқыма құт болып

Мына балаларды өзіңе тапсырамын.

Ата: Балаларым мынау менің сендерге әкелген сыйлығым. Қане, қызым

тектесші балаларға таратуға. (Сыйлық тарату)

Ата: Балалар, қонақтар менің кететін уақытым болды. Басқа да

балаларды құттықтап сыйлық таратуым керек.

Ата: Сау болыңдар!

Қонақтар: Сау болыңдар!

Бергізуші: Осымен біздер ертеңгілігімізді аяқтаймыз.

мін»
степке
ін орталық»

Ғабеева Э.Қ.

К